

DERMATO-CHIRURGIA, ÎNTRE TRADIȚIE ȘI PERSPECTIVĂ

DermatoVenerol. (Buc.), 53: 145-146

Dermatovenerologia a apărut ca specialitate în urmă cu peste 160 ani (1844-1845) luând naștere din Clinica de Boli Interne a profesorului Josef Skoda și Clinica IV Chirurgicală a Spitalului General din Viena. Această dublă origine l-a determinat pe Kleine Natrop să o considere ca fiind „copilul a două specialități”. Prin natura acestei specialități care utilizează în tratament atât metode conservatoare, medicale, cât și metode radicale, chirurgicale, dermato-chirurgia s-a constituit *ab initio* ca o specialitate medico-chirurgicală.

Faptul că de-a lungul timpului dermato-venerologia a înclinat mai mult spre Medicina Internă s-a datorat dificultăților de încadrare nosologică a bolilor dermatologice care ridicau probleme extrem de dificile de clasificare, de diagnostic, de etiopatogenie care obligă dermatologul să aibă cunoștințe temeinice de medicină internă, morfopatologie, imunologie și, nu în ultimul rând, de bacteriologie, microbiologie, farmacologie.

Această orientare conservatoare, într-o anumită perioadă a dermatologiei, nu i-a împiedicat însă pe mulți pasionați să se dedice chirurgiei și să reușească să realizeze o tradiție, care își găsește originea la începutul secolului trecut, marcând multe momente importante legate de tot atâtea nume ale unor distinși înaintași din galeria de fondatori ai dermato-chirurgiei. Îl amintim aici pe profesorul Eduard Lang (1841-1916), care în secția de lupus pe care o conducea face primele operații corective la pacienții săi. Mai târziu o pleiadă de pasionați chirurgi dermatologi în frunte cu H.Th. Schreus, profesor Carl Moncorps, profesor U.M. Kalkoff înființează în 1955 Revista Germană

de Medicină Estetică (*Deutsche Gesellschaft für Aesthetische Medizin und ihre Grenzgebiete*). Chirurgia dermatologică din Germania continuă să păstreze stindardul prin școala profesorului Petres (Heidelberg), a profesorului Eckart Hanecke (Freiburg) și mulți alții.

Răspunzând unor necesități create prin creșterea morbidității prin cancer cutanat în 1970 în S.U.A. ia ființă Societatea Americană de Dermatochirurgie, iar în 1975 Perry Robins fondează revista de specialitate – „*Journal of Operative Dermatology*”. Trei ani mai târziu, în 1978, ia naștere Forul Științific Internațional (*Societatea Internațională de Chirurgie Dermatologică*) care organizează primul congres de dermato-chirurgie la Lisabona în 1979, urmat în anii următori de asemenea manifestări la Paris, Viena, Granada, Ierusalim, Roma etc. Iată deci că odată cu trecerea anilor, interesul medicilor dermatologi pentru dermato-chirurgie a crescut creându-se societăți savante de dermato-chirurgie, reviste de profil în foarte multe țări.

În Franța Chirurgia Dermatologică a fost repusă în drepturi la începutul secolului trecut (în timpul primului război mondial) de către William Dubreuilh care a abordat tratamentul chirurgical al cancerului cutanat, angrenându-se în același timp din plin în tratamentul reparator al mutilațiilor de război.

La noi în țară dermato-chirurgia are o bogată tradiție atât ca longevitate, depășind de mult o jumătate de secol, cât și prin reprezentanții ei printre care îi amintim pe: prof. Scarlat Longhin și școala sa, prof. Alexandru Dimitrescu, Ștefan Antonescu, prof. Pavel Vulcan, Dumitru Mureșan, prof. Mișu Angheliescu, dr. Romulus Ilea (Arad) și

mulți alții care au dezvoltat dermato-chirurgia la noi, formând și promovând noi cadre de specialiști pasionați de dermato-chirurgie care au continuat tradiția și s-au implicat din ce în ce mai mult în rezolvarea tumorilor cutanate, unde tratamentul chirurgical s-a impus ca metodă de primă intenție. Dermatologul chirurg s-a angajat în rezolvarea globală a cazurilor dovedind competență în stabilirea diagnosticului, în gestul chirurgical și în urmărirea postoperatorie.

Această acțiune a fost onorantă pentru specialitatea noastră demonstrând că dermatologul poate oferi cea mai bună îngrijire acestei categorii de pacienți.

La ora actuală în majoritatea centrelor medicale și universitare din lume au luat ființă și se dezvoltă departamente de dermato-chirurgie unde se practică o largă varietate de proceduri de la simple excizii până la excizii largi, de la chirurgia Mohs la implantul de păr, criochirurgie sau dermabraziune, precum și o serie întreagă de metode chirurgicale cu scop estetic.

Societatea Internațională de Dermo-chirurgie organizează manifestări științifice comune cu chirurgii plasticieni, oftalmologi, O.R.L.-iști, foarte apreciate de participanți.

Astăzi lista afecțiunilor dermatologice care beneficiază de tratament intervenționist este completată permanent. Este suficient să amintim toate tumorile benigne cutanate, leziunile precanceroase, numeroase leziuni ale mucoasei genitale care încep ca un proces inflamator cronic și se termină cu displazii avansate, veritabile carcinome *in situ* etc. Toate aceste afecțiuni, la care adăugăm tumorile maligne cutanate până la o anumită dimensiune, sunt de competența dermatologului și rezolvabile prin metode radicale apelând în funcție de caz la diatermocoagulare, electroexcizie, criocauterizare sau excizie cu bisturiul alb urmată de un anume tip de grefă.

Așa stând lucrurile dermatologul zilelor noastre pasionat de chirurgie dermatologică trebuie să poată beneficia încă din timpul rezidențiatului de o pregătire minimă chirurgicală cu posibilitatea ulterioară de a se perfecționa continuu pentru a-și putea evalua corect competența. Cunoscându-și limitele, va ști când trebuie să paseze pacientul în mâna chirurgului plastician pentru o rezolvare optimă. Această colaborare trebuie să aibă loc în termeni colegiali.

Dermatologul practician nu poate fi împlinit dacă nu rezolvă și cazuistica care necesită pentru tratament o metodă radicală. Este ca și cum O.R.L.-istul ar fi competent doar să pună diagnosticul de amigdalită cronică, de otită supurată

sau de deviație de sept etc., iar tratamentul să-l facă chirurgul; sau oftalmologul să-i trimită chirurgului plastician să-i rezolve o cataractă sau o dezlipire de retină.

Dezvoltarea puternică a chirurgiei dermatologice din ultimele decenii în toate țările civilizate și în special în S.U.A., va schimba progresiv și indiscutabil opinia. Un număr din ce în ce mai mare de dermatologi practică cu succes dermato-chirurgia, cu metode originale de tratament (chirurgia transplantului de păr, rezolvarea hiperhidrozei axilare prin metode chirurgicale simple), iar revistele de specialitate (Dermatologie, Dermatochirurgie, Oncologie) publică articole interesante care atestă originalitate, experiență și maturitate profesională. Acumularea și răspândirea unor asemenea cunoștințe va schimba progresiv practica dermatologică. Noi nu susținem că fiecare dermatolog trebuie să devină un chirurg, dar el trebuie să-și facă cel puțin biopsiile, să efectueze în bune condiții o excizie și o sutură *per primam* și chiar dacă nu face el gestul chirurgical, trebuie măcar să aprecieze oportunitatea indicației chirurgicale și să evalueze corect rezultatele.

Cel ce își asumă gestul chirurgical trebuie să aibă experiența și pregătirea necesară, să respecte toate regulile chirurgiei generale să cunoască bine detaliile anatomice ale zonei abordate, să aleagă tehnica cea mai adecvată, adaptată riguros localizării și naturii tumorii, să aprecieze corect laxitatea și mobilitatea țesuturilor din jur, riscul leziunilor anatomice locale, dificultățile tehnice legate de localizare, vârsta bolnavului, patologia asociată, riscul cicatricial estetic, siguranța oncologică.

De subliniat că nu trebuie să promovăm decât tehnicile care *rămân în limitele* de competență ale dermatologului chirurg. Eludarea acestor limite poate avea pentru pacient urmări mai mult sau mai puțin grave, iar pentru medic multe consecințe profesionale, morale, sociale și chiar juridice.

Nu-mi îngădui să închei această pledoarie fără a menționa convingerea că dermato-chirurgia rămâne o sursă inepuizabilă de mari satisfacții dacă se practică cu competență, cu „*bună știință și conștiință*”, fiecare caz nou constituind o provocare în alegerea, perfecționarea și adaptarea unor noi tehnici cu scopul ameliorării permanente a rezultatelor estetice și de durată obținute.

*Prof. univ. dr. Ion Țolea
Clinica de Dermatologie Craiova*